

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน
กับมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี

ชื่อและนามสกุล นางสาววิภา ร่วมโพธิ์ศรี

แขนงวิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์
2. อาจารย์ ดร.ชาติ แจ่มนุช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. ชัยพจน์ รั้งงาม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ชาติ แจ่มนุช)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ อัสวีรานนท์)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนกับ
มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่
การศึกษาจันทบุรี

ผู้วิจัย นางสาววิภา ร่มโพธิ์รี รหัสนักศึกษา 2502300912 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพร จินะวัฒน์
(2) อาจารย์ ดร.ชาติ แจ่มนุช **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี (2) ศึกษาระดับมาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัด
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนกับระดับมาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียนใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูปฏิบัติการสอน จำนวนทั้งสิ้น 230 คน
กำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูปฏิบัติการสอน
ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 207 คน ส่วนผู้บริหารโรงเรียนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตร
ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .95 เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อ
ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียน และ (2) แบบรวบรวมข้อมูลผลการประเมินคุณภาพตาม
มาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การวิจัยปรากฏผลดังนี้ (1) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ระดับ
มาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี
โดยอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 3 มาตรฐาน อยู่ในระดับดี จำนวน 3 มาตรฐาน และอยู่ในระดับ
พอใช้จำนวน 1 มาตรฐาน (3) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ
ผู้เรียนในโรงเรียนกับมาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี โดย
ภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ การจัดสภาพแวดล้อม คุณภาพผู้เรียน

Thesis title: The Relationships between Arrangement of Learning Facilitating Environment in School and Student Quality Secondary Schools in Chanthaburi Educational Service Areas

Researcher: Miss Wipa Roumpooree; **ID:** 2502300912; **Degree:** Master of Education (Educational Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr. Annop Jeenawathana, Assistant Professor; (2) Dr. Chart Jamnuch; **Academic year:** 2010

Abstract

The purposes of this research were to (1) study the arrangement of environment facilitating student's learning in secondary schools in Chanthaburi Province; (2) study the level of student quality standards of secondary schools in Chanthaburi Province; and (3) study the relationships between the arrangement of environment facilitating student's learning and the level of student quality standards of secondary schools in Chanthaburi province.

The research sample totaling 230 school personnel consisted of 23 purposively selected school administrators and randomly selected 207 teachers. The sample size was determined based on the Sample Size Table of Krejcie and Morgan. The employed research instruments were (1) a 5-scale rating questionnaire on the arrangement of environment facilitating student's learning in school, developed by the researcher, with reliability coefficient of .95; and (2) a data collecting form on evaluation results of student quality based on student quality standards. Statistics for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and correlation coefficient.

Research findings were as follows: (1) The overall and by-aspect arrangements of environment facilitating student's learning in secondary schools in Chanthaburi province were rated at the high level. (2) The overall level of student quality standards of secondary schools in Chanthaburi province was at the good level, with three standards being at the very good level, one standard being at the good level, and one standard being at the good level. (3) The relationship between the overall arrangement of environment facilitating student's learning in school and the overall student quality standards of secondary schools in Chanthaburi province was positive and at the very high level, which was statistically significant at the .01 level.

Keywords: Environment arrangement, Student quality

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพล จินะวัฒน์ อาจารย์ ดร. ชชาติ แจ่มนุช อาจารย์ ดร. ชัยพจน์ รั้งงาม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 ที่ได้กรุณาให้หนังสือขอความกรุณาร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาต่าง ๆ ในสังกัดเขตพื้นที่

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วง ขอขอบพระคุณเจ้าของวิทยานิพนธ์เจ้าของผลงานเอกสารและตำราต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยนำมาอ้างอิง ขอขอบพระคุณมายังผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะและให้ความช่วยเหลือ จนทำให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์และขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้ ขอมอบให้เป็นสมบัติทางการศึกษาของประเทศไทยสืบต่อไป

วิภา ร่วมโพธิ์ศรี

ตุลาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	11
คุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา	49
การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
ตอนที่ 2 ระดับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี	69
ตอนที่ 3 ระดับคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ..	76
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน กับมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี	78
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
สรุปการวิจัย	82
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	98
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	99
ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	101
ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	111
ง ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม	120
ประวัติผู้วิจัย	129

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 67
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี 69
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านภูมิทัศน์ 70
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านอาคารสถานที่ 71
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านความปลอดภัย 72
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมด้านการบริหารจัดการ ... 73
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมด้านการเรียนการสอน 74
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล 75
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา ด้านผู้เรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี 77
ตารางที่ 4.10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนกับมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา ด้านผู้เรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี 79

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนกับมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา ด้านผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จำแนกเป็นรายด้านและรายมาตรฐาน.....	80

ฉ

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	หน้า
		6